

Jaarverslag 2015

Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO

te Utrecht

Vastgesteld door het bestuur: 15 april 2016

Inhoudsopgave

	pagina	
Bestuursverslag		
1	Algemeen	3
2	Activiteiten in 2015	3
3	Bestuurssamenstelling	8
4	Ondersteuning bestuur	8
5	Verantwoordingscyclus	9
6	Exploitatie	9
7	Risico's	9
8	Continuïteit	9
9	Toekomst	10
Jaarrekening		
1	Balans en staat van baten en lasten	11
2	Grondslagen voor waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	13
3	Toelichting op de balans	16
4	Toelichting op de staat van baten en lasten	19
5	Specificatie projectkosten	22
Overige gegevens		
-	Voorstel verwerking exploitatiesaldo	24
-	Gebeurtenissen na balansdatum	24
-	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	24

1. Algemeen

De Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO (hierna: SOM) is opgericht op 24 maart 2005. De SOM is gerelateerd aan de cao-tafel voor de mbo sector. Onder de 'mbo-sector' wordt verstaan alle mbo-instellingen, te weten alle regionale opleidingscentra (ROC's), agrarische opleidingscentra (AOC's) en vakscholen.

De stichting heeft ten doel (statuten, artikel 2):

- het ten behoeve van mbo-instellingen, voor zover het betreft de bekostigde instellingen als bedoeld in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB), beheren van gelden ter verbetering van de infrastructuur van de onderwijsarbeidsmarkt en ten behoeve van het faciliteren van mobiliteitsbevordering;
- het verrichten al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Het bestuur SOM heeft de statutaire doelen in 2015 nader ingevuld door activiteiten te organiseren rondom de volgende speerpunten:

- Gezondheidsbeleid;
- Professionele Ruimte;
- Arbeidsmarktonderzoek.

Het bestuur SOM is in 2015 zesmaal bijeen gekomen. Het ambtelijk secretariaat en de dagelijkse uitvoering van projecten wordt verzorgd door het bureau SOM, dat is ondergebracht is bij het CAOP in Den Haag.

Financiering SOM

De middelen van de stichting worden op basis van een afspraak tussen sociale partners geheven bij de mbo instellingen. Deze afspraak is vastgelegd in de cao mbo 2014-2015. Voor de jaren 2014 en 2015 is de heffing vastgelegd op € 621.121 per jaar. De heffing is naar rato van het door het Ministerie OCW aan de instellingen toegekende lumpsum bedrag.

2. Activiteiten in 2015

Rondom de speerpunten van SOM zijn de onderstaande activiteiten in 2015 georganiseerd en uitgevoerd.

2.1 Algemeen

Website www.sommbo.nl

In 2015 heeft SOM nieuwsberichten en algemene artikelen gepubliceerd op haar website www.sommbo.nl.

Nieuwsbrieven SOM

In 2015 is in mei, september en november een nieuwsbrief verstuurd naar de doelgroepen binnen het netwerk van SOM die hebben aangegeven de nieuwsbrief te willen ontvangen. De nieuwsbrieven zijn ook via www.sommbo.nl geplaatst.

Bijdrage Stichting van het Onderwijs

Goed overleg, afstemming en –waar mogelijk en relevant- samenwerking tussen de onderwijssectoren vindt SOM gezien de gezamenlijke opdracht van het onderwijs, wenselijk. Daarom heeft SOM in 2015 opnieuw een bijdrage gegeven aan de Stichting van het Onderwijs, het platform waar de samenhang en verbondenheid binnen het onderwijs centraal staat.

Overkoepelende projecten

- *Versnelling Professionele Dialoog in het mbo*
Voor de financiering van dit programma is een subsidie vanuit het Ministerie van OCW toegekend van in totaal € 4,2 miljoen, verdeeld over twee schooljaren in de periode 2015-2017. Hiermee zijn de NOA-gelden die de sector dreigde mis te lopen toch voor de sector veilig gesteld. In de eerste ronde (het schooljaar 2015-2016) stimuleert SOM in 67 onderwijsteams de samenwerking en gezamenlijke professionele ontwikkeling.
- *Duurzame inzetbaarheid*
In het cao-overleg van 11 november 2014 is bij het afschaffen van de BAPO-regeling afgesproken om het thema duurzame inzetbaarheid in het mbo nader vorm te geven. Deze vormgeving vindt plaats door hier actief medewerkers vanuit de mbo-scholen bij te betrekken. In 2015 is gestart met verkenning en vormgeving van dit project. Met een werkgroep van HR-directeuren uit de sector worden regionale bijeenkomsten georganiseerd die in 2016 zullen plaatsvinden.
- *Participatiewet en de banenafpraak*
SOM organiseerde in 2015 in samenwerking met AAVN een serie van 5 bijeenkomsten over de Participatiewet en de banenafpraak. In totaal deden 19 instellingen mee aan de bijeenkomsten.

2.2 Speerpunt Gezondheidsbeleid

2.2.1 Arboambassadeur

Het bestuur SOM heeft in 2012 de functie van Arboambassadeur gecreëerd als uitvoerder van het speerpunt Gezondheidsbeleid. Deze rol is (ook) in 2015 ingevuld door mevrouw Maaïke Sauerborn-Ribbens via het CAOP in Den Haag. Waar nodig wordt zij ondersteund op specifieke taken. Haar taak bestaat uit het direct en vraaggericht ondersteunen van de mbo sector op het terrein van het gezondheidsbeleid, het onderhouden van contacten met diverse stakeholders binnen de mbo sector, het verspreiden van kennis via bijeenkomsten en workshops en het ontwikkelen van ondersteunende instrumenten. Zij bezoekt instellingen en is gastspreker bij netwerkbijeenkomsten van sociale partners.

De Arboambassadeur wordt begeleid door de begeleidingscommissie gezondheidsbeleid, die bestaat uit een afvaardiging vanuit het bestuur SOM en vertegenwoordigers vanuit de MBO Raad, AOb, CNVO en UNIENFTO.

2.2.2 Uitgevoerde activiteiten voor het speerpunt gezondheidsbeleid 2015

Contacten werkveld

SOM heeft in 2015 een helpdesk gefaciliteerd waarbij vragen over Arbo of vragen over strategisch gezondheidsmanagement beantwoord werden. De expertise wordt gehaald uit eigen beschikbare kennis, uit de vernieuwde Arbocatalogus en via externen.

De Arboambassadeur onderhoudt contact met relevante stakeholders in de mbo sector om kennis op te halen en / of te delen. In 2015 heeft de Arboambassadeur gesproken met professionals binnen mbo-instellingen, de FSR werkgroep veiligheid (via de MBO Raad), het platform Veiligheid (via de MBO Raad), de Gezonde School, de collectieve verzekeraars Zilveren Kruis Achmea en VGZ, de gezondheidsadviseurs van andere onderwijssectoren, het ministerie van SZW, gerelateerde branche organisaties en aan gezondheid gerelateerde partijen in het mbo.

Naast de bovenstaande contacten heeft de Arboambassadeur in 2015 diverse mbo-instellingen bezocht om nader kennis te maken met Arbo- en HR-medewerkers en OR-leden om zo nader inzicht te krijgen in de uitdagingen die instellingen hebben, hoe zij tegen SOM aankijken en waarin SOM hen (beter) kan ondersteunen. De Arbo ambassadeur is daarna gastspreker geweest op een vergadering van CNV Onderwijs en heeft twee workshops gegeven tijdens de werkconferentie 'Bewegen naar @GezondeSchoolNL #mbo'.

SOM website

Nieuwsberichten gerelateerd aan het speerpunt zijn in 2015 gepubliceerd op de SOM website. De content van de website is in 2015 aangevuld met een voor de lezer meer heldere en inzichtelijke tekst over arbeidsverzuim.

Werkconferentie 'Samen gezond vooruit'

Ieder jaar vindt een actieve werkconferentie plaats waarin beleidsmakers, OR-leden en uitvoerders rondom het thema gezondheidsmanagement met elkaar actief aan de slag gaan om kennis, gedachten en ervaringen uit te wisselen. Dit met als doel om, middels teamwork, een keuze te maken voor een instelling specifieke gedegen aanpak en daarmee een vervolgstap te zetten om de duurzame inzetbaarheid van ons menselijk kapitaal te behouden en te verbeteren.

Arbeidsverzuim

Het terugdringen van arbeidsverzuim in de mbo-sector is een van de aandachtspunten van SOM. Onder arbeidsverzuim verstaat SOM de personeelsleden die uitvallen waardoor zij niet meer (kunnen) werken volgens de contractuele verplichtingen. Naast het delen van sectorale verzuimcijfers is in 2015 een start gemaakt door inzicht te verschaffen in de relevante wet- en regelgeving. Daarnaast heeft SOM een vragenlijst uitgezet in de mbo-sector om de oorzaken, de maatregelen die instellingen nemen, de verbeterpunten en de ondersteuning die SOM kan bieden, te achterhalen. De uitkomsten hiervan zijn weergegeven in een infographic.

In het verlengde van het onderwerp arbeidsverzuim is door sociale partners gevraagd om twee verkenningen te starten. Een voor een sectoraal arbeidsgerelateerd zorgpakket en een verkenning voor een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid. SOM verzorgt in samenwerking met Mercus en de MBO Raad de sectorale verzuimanalyse en rapportage.

Arbo en RI&E

Gezond & Veilig Werken richt zich op de wettelijk verplichte (arbeids)omstandigheden waaronder medewerkers hun werk verrichten. Om te weten wat die wettelijk verplichte arbeidsomstandigheden en bijbehorende risico's zijn stelt SOM de Risico- Inventarisatie en & Evaluatie en de gekoppelde Arbocatalogus ter beschikking. Ieder jaar wordt hierop onderhoud gepleegd. SOM faciliteert een helpdesk waarbij vragen over Arbo of vragen over strategisch gezondheidsmanagement beantwoord worden. In 2015 heeft SOM een vragenlijst uitgezet in de mbo-sector om meer informatie te krijgen omtrent de sectorale RI&E, Arbocatalogus en de ondersteuning die SOM kan bieden. De uitkomsten hiervan zijn weergegeven in een infographic.

Samen met Stichting Vereniging Scholen met een horeca-opleiding (VSHO), Voion en de FSR werkgroep veiligheid van de MBO Raad is een handreiking opgesteld voor preventiemedewerkers en praktijkdocenten horeca en bakkerij om gevaarlijke situaties en (bijna)ongelukken in het praktijklokaal te helpen voorkomen. In 2015 zijn in het verlengde hiervan regionale bijeenkomsten voor georganiseerd.

Digitaal platform Pleio

SOM heeft in 2015 een besloten online platform Pleio gelanceerd waar professionals, die affiniteit hebben met gezondheidsbeleid binnen mbo-instellingen, de mogelijkheid hebben om ervaringen te delen, documenten uit te wisselen en discussies te starten.

2.3 Speerpunt Professionele Ruimte

Een nieuwe invulling van speerpunt

Tot 2014 zijn er verschillende activiteiten georganiseerd rondom arbeidsverhoudingen in het mbo: 'de Ster': de verhouding tussen het Professioneel Statuut, de WOR en de cao. Hierbij is uitleg gegeven over de wijze waarop deze drie onderdelen zich tot elkaar verhouden.

Het SOM bestuur heeft eind 2014 een koerswijziging ingezet voor het speerpunt Professionele Ruimte. SOM faciliteert de mbo-sector om zelf oplossingen te vinden rondom dilemma's binnen het krachtenveld tussen onderwijsgevend, leidinggevend, OR-leden en bestuurders en zal dit actief stimuleren en faciliteren.

De afspraken in het mbo rondom het Professioneel Statuut, WOR en cao hebben geleid tot andere (arbeids)verhoudingen tussen onderwijsgevend, OR-leden, leidinggevend en bestuurders. Dit zijn allen professionals die vanuit hun eigen rol in het mbo werken aan het beste onderwijs voor de studenten. Dit krachtenveld zorgt er voor dat al deze professionals in het mbo geconfronteerd worden met verschillende dilemma's. Wat is de rol van de professional

- in relatie tot de rol van de leidinggevende;
- in relatie tot de rol in en van het team;
- en de invloeden die er zijn van buitenaf (bijv. vanuit studenten, het bedrijfsleven, onderwijsinspectie, onderzoeksinstituten, het Ministerie van OCW etc.);
- en de waarden die hij/zij wil uitdragen naar de omgeving (respect).

De wijze hoe professionals in het mbo met deze dilemma's omgaan verschilt per persoon en per mbo-instelling. Er is dan ook geen eenduidig antwoord beschikbaar. Dit gegeven heeft geleid tot een nieuwe programma invulling vanuit SOM. Het programma zal worden ingevuld langs de vier beschreven dilemma's. De aanpak verschilt per dilemma en wordt continue ingevuld onder regie van de begeleidingscommissie, portefeuillehouders en projectleider. Het Bestuur SOM heeft aangegeven dat er drie belangrijke doelgroepen zijn waar de activiteiten

zich op moeten richten: het CvB, het netwerk van HR-directeuren en de onderwijsgeevenden. SOM neemt hierin een faciliterende rol in: de sector zelf gaat aan de slag.

In 2015 heeft mevrouw Neda Elbers de rol van projectleider Professionele Ruimte ingevuld. Mevrouw Elbers is werkzaam bij het CAOP in Den Haag.

Ondersteuning pilots op instellingen

In 2015 zijn twee pilotprojecten afgerond die door SOM zijn gesubsidieerd: 'Teamontwikkeling' begeleid en gemonitord door Eridanos bij het Noorderpoort College en ROC Landstede en 'Innovatie van onderop' bij het Friesland College en het Horizon College, begeleid door de Heijting Weerts Groep en gemonitord door TNO. Beide projecten vonden plaats bij onderwijsteams op verschillende mbo-instellingen, zodat de processen en resultaten goed vergeleken konden worden.

Ondersteuning onderwijsbrede programma's

SOM ondersteunde in 2014 en 2015 ook de onderwijsbrede programma's leerKRACHT en Onderwijspioniers. Onderwijspioniers biedt ruimte en begeleiding aan vernieuwende ideeën voor onderwijsverbetering van individuele docenten in het mbo. LeerKRACHT is vooral gericht op verbetering van onderwijskwaliteit door onderwijsteams beter te laten samenwerken en van elkaar te leren. In 2014 gaf SOM directe financiële ondersteuning aan het programma, in 2015 had de samenwerking vooral een inhoudelijk karakter. Via het programma Versnelling professionele dialoog in het mbo heeft SOM meerdere teams financieel ondersteund in hun deelname aan leerKRACHT.

Evaluatie functioneren WOR in mbo

In 2014 is SOM gestart met het evalueren van de WOR in het mbo. In december 2014 heeft SOM een eerste evaluatiesessie met OR-leden gevoerd. Het vervolg is een evaluatiesessie met leden CvB en HR-directeuren. Tenslotte zal dit in 2016 leiden tot het formuleren van praktische handvatten met alle betrokken partijen. SOM verspreidt de opbrengsten van deze gesprekken aan alle mbo-instellingen en OR-en.

Verkenning Het Nieuwe Werken

Naar aanleiding van een eerdere pilot bij Scaldia is in 2015 een verkenning gestart naar de mogelijkheden die MBO-scholen zien om met Het Nieuwe Werken (HNW) aan de slag te gaan en naar de ervaringen die zij al hebben opgedaan met HNW of met elementen daarvan.

2.4 Speerpunt Arbeidsmarktonderzoek

Een nieuw speerpunt

Er is momenteel nog veel niet eenduidige informatie bekend over het functioneren van de arbeidsmarkt in het mbo. In 2014 heeft het bestuur SOM gesproken over de wens om adequate arbeidsmarktgegevens in het mbo voor werkgevers én werknemers te genereren. Hiermee kunnen zij beter beleid en afspraken maken, bijvoorbeeld over

- strategisch personeelsbeleid;
- over de uitstroom van werknemers in de komende jaren;
- welke specifieke instroombehoefte er voor het mbo is.

De komende ca. 10 jaren zal bij gelijkblijvende onderwijsvraag ca. 50% van het huidige personeelsbestand uitstromen wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Om tot een structurele, uniforme en voor alle partijen in het mbo bruikbare arbeidsmarktinformatie te komen moet enerzijds duidelijk zijn aan welke arbeidsmarktinformatie sociale partners en instellingen periodiek behoefte hebben. Vervolgens moet gekeken worden welke openbare bronnen er al beschikbaar zijn om in die informatiebehoefte te voorzien en waar er lacunes zijn.

Onderzoek koppeling DUO gegevens met SSB

In 2014 is gestart met een project om te onderzoeken of het mogelijk is dat de Sociaal Statistische Bestanden (SSB) kunnen worden gekoppeld aan de DUO gegevens. Dit is tot nu toe niet mogelijk gebleken. Met deze koppeling zou meer informatie inzichtelijk gemaakt kunnen worden over de in- en uitstroom in het mbo. Besloten is dat we ons in eerste instantie gaan concentreren rondom de in- en uitstroomgegevens van onderwijzend personeel in het mbo. Het onderzoek is eind 2014 gegund aan bureau ABF in Delft en is in 2015 uitgevoerd. De toepassing van deze nieuwe dataset is getest in een pilot bij twee ROC's, namelijk Deltion en Onderwijsgroep Tilburg. Resultaten zullen in 2016 bekend worden.

3. Bestuursamenstelling

SOM heeft een paritair bestuur dat bestaat uit drie vertegenwoordigers van werknemers en drie vertegenwoordigers van werkgevers uit de mbo sector via de MBO Raad. In 2015 zijn twee mutaties opgetreden. Per 5 februari 2015 is de heer Carl Govers, CvB Onderwijsgroep Tilburg, formeel namens de MBO Raad voorgedragen als voorzitter SOM. Op 6 november 2015 is plotseling vicevoorzitter André Steenhardt (AOB) overleden. Zijn zetel is op verzoek van de AOB tijdelijk waargenomen door Rob van Baalen (FNV).

De bestuursamenstelling was formeel per 31 december 2015 als volgt:

- De heer Carl Govers (Onderwijsgroep Tilburg, namens de MBO Raad), voorzitter
- De heer Gijs Jacobse (UNIENFTO/FvOv), penningmeester
- De heer Rob van Baalen (FNV, namens de AOB), bestuurslid
- Mevrouw José Faber (MBO Raad), bestuurslid
- Mevrouw Joany Krijt (CNV), bestuurslid
- De heer Marc Otto (CvB Deltion College, namens de MBO Raad), bestuurslid

4. Ondersteuning bestuur

Voor de ambtelijke ondersteuning, secretariaat, projectleiding en projectondersteuning, financieel beheer en communicatie heeft het bestuur SOM gekozen gebruik te maken van een externe dienstverlener. Dit is het CAOP, gevestigd in Den Haag. Het CAOP levert een secretaris die alle bovengenoemde taken vanuit CAOP voor SOM coördineert. Deze secretaris fungeert in het bestuur SOM als ambtelijk secretaris. Deze rol is in 2015 ingevuld door de heer Ivo Zuidervaart. SOM is in 2014 een nieuwe overeenkomst met CAOP aangegaan voor de jaren 2014 tot en met 2017.

5. Verantwoordingscyclus

Met het jaarverslag en de jaarrekening legt SOM verantwoording af over haar activiteiten en de besteding van de middelen. De wijze waarop SOM in het boekjaar 2015 uitvoering heeft gegeven aan de statutaire doelstellingen is te zien bij de toelichting op de directe projectkosten. Hier zijn de kosten van de projecten welke in het boekjaar zijn uitgevoerd per speerpunt opgenomen.

6. Exploitatie

De totale kosten, inclusief aangegane verplichtingen, van de projecten bedroegen in 2015 k€ 2.535. De bedrijfskosten bedroegen k€ 96. De uitgaven worden gedekt door de bijdrage van de mbo-instellingen (k€ 621), de bijdrage vanuit de middelen van het Nationaal Onderwijsakkoord (k€ 2.000) en de renteopbrengsten (k€ 12). De totale exploitatie laat een positief saldo van k€ 2 zien. Het positieve resultaat is daarmee k€ 466 minder negatief dan vooraf voorzien in de begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat:

- De nieuwe te ontwikkelen activiteiten van het speerpunt “Gezondheidsbeleid” pas in november een uitwerking hebben gekregen. Daarnaast zijn de kosten voor het project “Arbeidsverzuim” lager uitgevallen dan begroot.
- De kosten van het speerpunt “Professionele ruimte” lager zijn uitgevallen dan begroot. Enerzijds door het uitblijven van een subsidieaanvraag van Stichting LeerKRACHT en anderzijds doordat een aantal projecten een langere looptijd heeft gekregen.
- Voor het speerpunt “Arbeidsmarktonderzoek” staat weliswaar een verplichting open, maar dit heeft in 2015 niet geleid tot kosten.

7. Risico's

Met betrekking tot prijrisico's, kredietrisico's, marktrisico's en liquiditeitsrisico's kan worden opgemerkt dat deze niet aan de orde zijn. Inherent aan de hoogte van de algemene reserve en het uitgavenpatroon van de afgelopen jaren is dat de continuïteitsveronderstelling zich niet beperkt tot een bepaalde periode. De mogelijke risico's van de SOM zijn in kaart gebracht. Er is voldoende financiering beschikbaar om de komende jaren de statutaire doelstellingen uit te voeren.

8. Continuïteit

Ondanks het feit dat voor 2016 (nog) geen bijdragen zijn ontvangen of zijn toegezegd, biedt de vermogenspositie van de Stichting per 31 december 2015 voldoende perspectief voor de nabije toekomst. Bij het opstellen van jaarrekening is er vanuit gegaan dat de organisatie haar activiteiten in de toekomst dan ook zal voortzetten. Op basis van het voorgaande zijn de activa en passiva gewaardeerd op basis van het 'going-concern' principe.

9. Toekomst

Het bestuur heeft de ambitie om in en 2016 door te gaan met de invulling van de speerpunten Gezondheidsbeleid, Professionele Ruimte en Arbeidsmarktonderzoek. De inhoud van deze speerpunten wordt op hoofdlijnen aan het begin van het jaar door het bestuur SOM vastgesteld en gedurende het jaar door het bureau SOM, in samenwerking met afgevaardigden vanuit het bestuur, uitgewerkt in concrete activiteiten. De reserves van SOM bedragen per 31-12-2016 naar verwachting k€868. Het is de bedoeling de reserve eind 2018 terug te brengen tot circa k€ 200.

Den Haag, 15 april 2016

Het bestuur van de Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO,

Carl Govers, Voorzitter

Gijs Jacobse, penningmeester

José Faber, bestuurslid

Marc Otto, bestuurslid

Helen Adriani, bestuurslid

Rob van Baalen, bestuurslid

1 Balans en staat van baten en lasten

Balans per 31 december 2015 na verwerking exploitatiesaldo

	<u>nr.</u>	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
		€	€
Activa			
Vorderingen	1	27.942	20.315
Liquide middelen	2	<u>2.369.159</u>	<u>1.136.138</u>
Totaal activa		<u><u>2.397.101</u></u>	<u><u>1.156.453</u></u>
Passiva			
Eigen vermogen	3	997.665	995.261
Kortlopende schulden	4	<u>1.399.436</u>	<u>161.192</u>
Totaal passiva		<u><u>2.397.101</u></u>	<u><u>1.156.453</u></u>

Staat van baten en lasten over 2015

	nr.	2015		Begroting 2015		2014	
		€	€	€	€	€	€
Netto-omzet							
Omzet (subsidies en bijdragen)	7	2.620.991		621.121		621.118	
Directe projectkosten	8	<u>2.534.893</u>		<u>952.000</u>		<u>564.983</u>	
			86.098		(330.879)		56.135
Bedrijfskosten	9						
Bestuursondersteuning	10	57.473		94.640		68.045	
Bestuurskosten	11	11.013		6.750		6.703	
Overige bedrijfskosten	12	<u>27.202</u>		<u>32.025</u>		<u>22.044</u>	
			<u>95.688</u>		<u>133.415</u>		<u>96.792</u>
Bedrijfsresultaat			(9.590)		(464.294)		(40.657)
Renteresultaat	13		11.994		-		12.558
Exploitatiesaldo			<u>2.404</u>		<u>(464.294)</u>		<u>(28.099)</u>

2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De stichting

De stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO (SOM) is opgericht op 24 maart 2005 en is statutair gevestigd te Utrecht, kantoorhoudende aan het Lange Voorhout 9-13 te Den Haag.

De stichting heeft ten doel:

1. het ten behoeve van mbo-instellingen, voor zover het betreft bekostigde instellingen als bedoeld in de artikelen 1.3.1, 1.3.2a en 1.3.3 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, dan wel de artikelen die corresponderen met de inhoud van deze artikelen bij wijziging of vernummering van artikelen van voornoemde wet, beheren van gelden ter verbetering van de infrastructuur van de onderwijsarbeidsmarkt en ten behoeve van het faciliteren van mobiliteitsbevordering;
2. het verrichten van al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de grondslagen van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" gevolgd.

Als vergelijkende cijfers zijn de cijfers van de begroting 2015 (vastgesteld door het bestuur d.d. 12 november 2014), alsmede de cijfers van vorig boekjaar opgenomen. De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand boekjaar. De vergelijkende cijfers zijn, waar dat voor vergelijking noodzakelijk of wenselijk is, aangepast aan de opzet van 2015.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op hele euro's.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten debiteuren, overige vorderingen, geldmiddelen, projecttoekenningen, crediteuren en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, zijnde de contante waarde van toekomstige kasstromen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieverentemethode.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover de stichting zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Netto-omzet

De netto-omzet is het verschil tussen de door financiers toegekende subsidies en bijdragen en de directe projectkosten.

Omzet

De stichting krijgt (project)subsidies toegekend en ontvangt bijdragen van mbo-instellingen. Onder omzet in de toelichting op de staat van baten en lasten zijn de van toepassing zijnde subsidievoorwaarden, de status van de afrekening van de subsidie, de inhoud van de evenementen en de aard van eventuele overige opbrengsten nader toegelicht.

Directe projectkosten

De directe projectkosten zijn de voor de projecten gemaakte kosten, inclusief de aan de projecten toegerekende kosten voor ondersteuning.

Projecttoekenningen:

De projecttoekenningen worden verantwoord in het jaar waarin zij toegekend zijn aan derden.

Vrijval bij afrekening projecten:

De vrijval is het gevolg van een lagere eindafrekening bij afronding van projecten of het in het geheel niet doorgaan van projecten. De vrijval komt ten gunste van het jaar waarin de eindafrekening plaatsvindt.

3 Toelichting op de balans

1. Vorderingen

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
	€	€
Debiteuren	15.488	7.539
Nog te ontvangen bedragen	11.993	12.558
Vooruitbetaalde bedragen	<u>461</u>	<u>218</u>
<i>Totaal vorderingen</i>	<u>27.942</u>	<u>20.315</u>

De vorderingen hebben een looptijd van maximaal 1 jaar, tenzij anders is vermeld.

De post debiteuren betreft de uitbetaalde subsidiebijdrage van een instelling uit de middelen van het Nationaal Onderwijsakkoord (NOA), waarvan de instelling ná uitbetaling heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van de regeling in 2015.

De nog te ontvangen bedragen betreft de rente over 2015. Deze rente is begin 2016 ontvangen.

De post vooruitbetaalde bedragen betreft de abonnementskosten voor de website van de Stichting en een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering voor 2016, welke betaald zijn in 2015.

2. Liquide middelen

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

3. Eigen vermogen

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Algemene reserve per 1 januari	995.261	1.023.360
Exploitatiesaldo	<u>2.404</u>	<u>(28.099)</u>
Algemene reserve per 31 december	<u>997.665</u>	<u>995.261</u>

4. Kortlopende schulden

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
	€	€
Crediteuren	35.772	27.799
Projectverplichtingen	1.158.065	61.392
Nog te ontvangen facturen	102.111	67.247
Vooruitontvangen subsidies	100.128	-
Nog te betalen accountantskosten	3.338	4.737
Nog te betalen bedragen	<u>22</u>	<u>17</u>
<i>Totaal kortlopende schulden</i>	<u><u>1.399.436</u></u>	<u><u>161.192</u></u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd van maximaal 1 jaar, tenzij anders is vermeld.

De projectverplichtingen hebben betrekking op de subsidiebijdragen voor de organisatie van het programma "Versnelling professionele dialoog op de werkvloer in het mbo". Deze subsidies zullen naar verwachting in het derde kwartaal van 2016 worden verantwoord, waarna het laatste deel betaald zal worden.

De nog te ontvangen facturen betreft voornamelijk de afrekening van de ondersteuning door het CAOP (k€ 96) over het vierde kwartaal 2015.

De vooruitontvangen subsidies betreffen het deel van deze subsidiebijdragen welke nog niet ten laste van 2015 is ingezet.

5. Financiële instrumenten

Algemeen

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De risico's die de stichting loopt zijn zodanig klein, dat het bestuur het aanvaardbaar acht hiervoor geen specifieke maatregelen te treffen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

6. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Contract CAOP

Met het CAOP is een contract afgesloten waarin is overeengekomen dat het CAOP zorg draagt voor diverse werkzaamheden ten behoeve van de Stichting. De overeenkomst is verlengd tot en met 31 december 2017 en behelst een jaarbedrag van circa k€ 110. Dit is afhankelijk van de gevraagde ondersteuning.

Contracten diverse leveranciers

Met verschillende leveranciers zijn contracten afgesloten inzake het uitvoeren van werkzaamheden voor diverse projecten. Een deel van deze werkzaamheden is nog niet uitgevoerd in 2015 en zal in het komende jaar worden uitgevoerd. De omvang van deze contracten worden hieronder nader toegelicht:

<i>Leverancier</i>	<i>Te verwachten</i>	
	<i>kosten</i>	<i>Ten behoeve van project</i>
	€	
ABF Research	12.524	mbo instroom haalbaarheidsonderzoek
<i>Totaal te verwachten kosten</i>	<u>12.524</u>	

4 Toelichting op de staat van baten en lasten

7. Omzet (subsidies en bijdragen)

	<u>2015</u>	<u>Begroting '15</u>	<u>2014</u>
	€	€	€
Bijdrage MBO-instellingen	621.119	621.121	621.118
Bijdrage NOA-middelen	1.999.872	-	-
<i>Totaal baten</i>	<u>2.620.991</u>	<u>621.121</u>	<u>621.118</u>

Bijdrage MBO-instellingen

De mbo-instellingen leveren een jaarlijkse bijdrage aan de Stichting Onderwijsarbeidsmarkt-fonds MBO. De verdeelsleutel voor deze bijdrage is bepaald op basis van de rijksbijdrage per mbo-instelling.

Bijdrage NOA-middelen

Het Ministerie van OCW heeft een subsidie toegekend in het kader van het Nationaal Onderwijsakkoord (NOA) ten behoeve van het programma "Versnelling professionele dialoog op de werkvloer in het mbo". De subsidie bedraagt voor de gehele looptijd van het project maximaal € 4.200.000 en de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verleend moeten uiterlijk zijn verricht op 1 augustus 2017.

Als bate is slechts het deel van de subsidie opgenomen waar subsidiabele kosten tegenover staan. Het niet ingezette deel van de middelen is toegevoegd aan de vooruitontvangen subsidies.

8. Directe projectkosten

	<u>2015</u>	<u>Begroting '15</u>	<u>2014</u>
	€	€	€
Gezondheidsbeleid	239.672	350.000	272.058
Professionele ruimte	192.615	400.000	229.417
Arbeidsmarktonderzoek	22	100.000	8.349
Versnelling professionele dialoog (NOA)	1.999.872	-	-
Overige projecten	102.712	102.000	55.159
<i>Totaal directe projectkosten</i>	<u>2.534.893</u>	<u>952.000</u>	<u>564.983</u>

De directe projectkosten zijn veelal gemaakt binnen doorlopende programma's. Op pagina 22 worden de projectkosten nader gespecificeerd.

De directe projectkosten van de programmalijn "Gezondheidsbeleid" zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de "nieuw te ontwikkelen" projecten pas een uitwerking hebben gekregen

vanaf medio november 2015. Daarnaast zijn de kosten voor het project “Arbeidsverzuim” lager uitgevallen dan begroot.

De realisatie van de kosten van de programmalijn “Professionele ruimte” zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met een uitgebleven subsidieaanvraag van Stichting LeerKRACHT (k€ 120). Daarnaast heeft een aantal projecten een onverwacht langere looptijd (“Onderzoek DI cao tafel mbo”, “Professionele Ruimte”), waardoor de kosten ten laste van 2015 lager uitvallen (totaal k€ 69).

Voor de programmalijn “Arbeidsmarktonderzoek” zijn geen nieuwe onderzoeken van start gegaan.

Naast de begrote programmalijnen is in 2015 een subsidie aangevraagd vanuit het Nationaal Onderwijsakkoord voor maximaal € 4.200.000. Als bate is hiervan slechts het deel van de subsidie opgenomen waar subsidiabele kosten tegenover staan.

9. Bedrijfskosten

Personeelskosten

De stichting heeft in 2015 geen personeel in dienst gehad (2014: nihil).

10. Bestuursondersteuning

	<u>2015</u>	<u>Begroting '15</u>	<u>2014</u>
	€	€	€
Beleidsondersteuning	43.081	67.600	53.711
Administratieve ondersteuning	11.821	18.025	13.057
Communicatie advies	2.571	9.015	1.277
<i>Totaal bestuursondersteuning</i>	<u>57.473</u>	<u>94.640</u>	<u>68.045</u>

De bestuursondersteuning betreft de kosten gemaakt ten behoeve van de ondersteuning van het bestuur door de stichting Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (CAOP).

11. Bestuurskosten

	<u>2015</u>	<u>Begroting '15</u>	<u>2014</u>
	€	€	€
Vacatiegelden	6.636	6.000	5.822
Overige bestuurskosten	4.377	750	881
<i>Totaal bestuurskosten</i>	<u>11.013</u>	<u>6.750</u>	<u>6.703</u>

De overige bestuurskosten hebben met name betrekking op de reiskosten van het bestuur, de kosten in het kader van de strategische verkenning en representatiekosten.

12. Overige bedrijfskosten

	<u>2015</u>	<u>Begroting '15</u>	<u>2014</u>
	€	€	€
Financiële administratie	19.011	18.025	13.548
Accountantskosten	4.832	6.500	4.737
Zaalhuur	1.756	2.500	2.310
Reis- en verblijfkosten	825	2.500	777
Overige kosten	<u>778</u>	<u>2.500</u>	<u>672</u>
<i>Totaal overige bedrijfskosten</i>	<u><u>27.202</u></u>	<u><u>32.025</u></u>	<u><u>22.044</u></u>

De accountantskosten hebben betrekking op de controle van het financieel jaarverslag. Er zijn geen aanvullende diensten verricht door de accountant.

13. Renteresultaat

Het renteresultaat is behaald door een deel van de liquide middelen op een spaarrekening te plaatsen. Hierop wordt een hogere creditrente verkregen dan op de rekening courant, terwijl de middelen terstond opeisbaar blijven.

5 Specificatie directe projectkosten

	<u>2015</u>	<u>Begroting '15</u>	<u>2014</u>
	€	€	€
<i>Gezondheidsbeleid</i>			
Arbocatalogus en RI&E	80.668	90.000	103.310
Contact Werkveld	65.383	62.500	1.836
Arbeidsverzuim	37.432	75.000	-
Werkconferentie	34.172	35.000	-
Verzuimcijfers	13.465	-	46.559
Website Arbo	7.264	11.000	5.711
Arboambassadeur Algemeen	967	-	80.108
Opbouwen relevante kennis MBO	295	-	-
Arbeidsgerelateerd zorgpakket	26	-	-
Themadag	-	-	34.461
Netwerkbijeenkomsten	-	-	73
Nieuw te ontwikkelen	-	76.500	-
	<u>239.672</u>	<u>350.000</u>	<u>272.058</u>
<i>Totaal Gezondheidsbeleid</i>			
<i>Professionele ruimte</i>			
Projectleider professionele ruimte	64.543	160.000	-
Versnelling professionele dialoog (NOA)	53.930	-	-
Onderwijs pioniers	45.000	50.000	41.221
Onderzoek DI cao tafel mbo	26.176	-	-
Verkenning Het Nieuwe Werken	5.217	-	-
Pilot Ruimteprofs	3.819	-	-
Uitwerking Stimuleringsregeling PR	1.326	-	-
Evaluatie OR MBO	1.076	-	1.608
leerKRACHT 2015-2016 mbo	-	120.000	-
leerKRACHT 2014-2015 mbo	-	-	120.222
Onderzoek professionalisering Landstede en Noorder	(8.472)	-	66.366
Nieuw te ontwikkelen	-	70.000	-
	<u>192.615</u>	<u>400.000</u>	<u>229.417</u>
<i>Totaal professionele ruimte</i>			

	<u>2015</u>	<u>Begroting '15</u>	<u>2014</u>
	€	€	€
<i>Arbeidsmarktonderzoek</i>			
MBO instroom haalbaarheidsonderzoek	22	-	8.349
Nieuw te ontwikkelen	-	100.000	-
	<u>22</u>	<u>100.000</u>	<u>8.349</u>
<i>Totaal overige projecten</i>			
<i>Versnelling professionele dialoog (NOA)</i>			
Subsidieregeling NOA gelden MBO-sector	1.999.872	-	-
	<u>1.999.872</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Totaal versnelling professionele dialoog (NOA)</i>			
<i>Overige projecten</i>			
Masterclasses AWWN	42.660	-	-
Bijdrage SvHO	35.752	37.000	35.752
Websites - onderhoud & content	21.211	25.000	2.941
Nieuwsbrieven	3.089	15.000	4.873
Sectorplan MBO	-	-	11.593
Publicaties SOM	-	15.000	-
Evaluatie OR mbo	-	10.000	-
	<u>102.712</u>	<u>102.000</u>	<u>55.159</u>
<i>Totaal overige projecten</i>			
	<u>2.534.893</u>	<u>952.000</u>	<u>564.983</u>
<i>Totaal directe projectkosten</i>			

Den Haag, 15 april 2016

Het bestuur van de Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO

Carl Govers
Voorzitter

Gijs Jacobse
Penningmeester

José Faber
Lid

Marc Otto
Lid

Helen Adriani
Lid

Rob van Baalen
Lid